گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۴۸۵۳
سه شنبه ۹ تیر ۱۴۰۵ ۱۹:۱۶

دکتر محمد اسدیان مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها در گفتگوی اختصاصی:

مدیران خلاق، مسیر توسعه را هموار می‌کنند

شبکه خبری مدیران نابغه، گفت‌وگویی اختصاصی با دکتر محمد اسدیان، مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها انجام داد. این مدیر متخصص، متفکر و تأثیرگذار درباره جایگاه این نهاد، نقش آن در مدیریت کشور و برنامه‌های مرتبط با توسعه مدیران و کارمندان خلاق، نکات مهم و قابل‌توجهی را تبیین کرد که بخش نخست آن را در ادامه می‌خوانید.<;br&#۴۷>

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه دکتر اسدیان در ابتدای این گفت‌وگو با معرفی شورای عالی استان‌ها اظهار کرد: این شورا بر اساس اصول ۱۰۱ تا ۱۰۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است. قانون اساسی بر اداره امور کشور با اتکا به آرای عمومی تأکید دارد و به همین منظور، ساختار شوراها از سطح روستا، بخش، شهر، شهرستان و استان پیش‌بینی شده و شورای عالی استان‌ها در رأس این مجموعه قرار گرفته است.

وی افزود: شورای عالی استان‌ها متشکل از ۷۵ عضو منتخب از ۳۱ استان کشور است که در قالب هشت کمیسیون تخصصی فعالیت می‌نمایند. اعضای شورا، رئیس و دبیر شورای عالی استان‌ها را انتخاب می‌کنند. این شورا از نظر کارکردی، نهادی فراقوه‌ای محسوب می‌شود که وظیفه ایجاد هماهنگی میان جامعه بزرگ شورایی کشور را بر عهده دارد.

جامعه‌ای با بیش از ۱۲۷ هزار عضو شورا

مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها با اشاره به گستردگی این شبکه گفت: در حال حاضر حدود ۱۲۷ تا ۱۲۸ هزار عضو شورا از روستاها تا استان‌ها در کشور فعالیت دارند. یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های شورای عالی استان‌ها، نظارت، هماهنگی و پشتیبانی از این مجموعه گسترده است.

وظایف قانونی و نقش شورا در سیاست گذاری کشور

وی با اشاره به قانون شوراها و اصلاحات مصوب اسفند ۱۴۰۳ تصریح کرد: بر اساس ماده ۱۱۶ این قانون، ۱۴ وظیفه مشخص برای شورای عالی استان‌ها تعریف شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به نظارت بر نحوه توزیع و هزینه‌کرد منابع حاصل از مالیات بر ارزش افزوده در شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی اشاره نمود.

دکتر اسدیان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های شورای عالی استان‌ها را شناسایی و احصای مشکلات و نارسایی‌های کشور در حوزه‌های اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، درمانی و سایر بخش‌ها دانست و افزود: این شورا می‌تواند پیشنهادهای قانونی خود را به‌صورت مستقیم یا از طریق دولت در قالب لایحه به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

آموزش، توانمندسازی و پارلمان نخبگی شوراها

وی همچنین به اقدامات شورا در حوزه توانمندسازی مدیران محلی اشاره کرد و گفت: طی سه سال گذشته، سامانه آموزش اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا راه‌اندازی شده و فرآیند آموزش مستمر اعضای شوراها در سراسر کشور در حال اجراست.

دکتر اسدیان همچنین از تشکیل دبیرخانه مشورتی شورای عالی استان‌ها خبر داد و اظهار کرد: این دبیرخانه که حدود هفت تا هشت ماه از آغاز فعالیت آن می‌گذرد، با حضور نمایندگان منتخب شوراهای استان و مراکز استان‌ها شکل گرفته و هدف آن ایجاد یک «پارلمان نخبگی» برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، تخصصی و مدیریتی در تصمیم‌سازی‌های شورای عالی استان‌ها است.

گامی نو برای شناسایی و تقدیر از شوراها و مدیران برتر

دکتر محمد اسدیان در ادامه این گفت‌وگو، با اشاره به برنامه‌های شورای عالی استان‌ها در حوزه شناسایی و توانمندسازی مدیران و اعضای شوراها اظهار کرد: جامعه هدف شورای عالی استان‌ها، مجموعه شوراهای اسلامی کشور می باشد. بر همین اساس، یکی از برنامه‌های مهم این نهاد، طراحی نظام ارزیابی و انتخاب «شورای نمونه» است.

به گفته وی، شوراها علاوه بر وظایف اجرایی، نقش مهمی در سیاست‌گذاری و هدایت امور محلی دارند و لازم است عملکرد آنان بر اساس شاخص‌های علمی و تخصصی ارزیابی گردد.

وی افزود: تاکنون شاخص‌های جامعی برای ارزیابی عملکرد شوراها تدوین نشده بود، اما شورای عالی استان‌ها در قالب یک جشنواره ملی، قصد دارد

شوراها و اعضایی را که در حوزه مدیریت، سیاست‌گذاری و خدمت‌رسانی عملکرد برجسته‌ای دارند، شناسایی و از آنان تجلیل نماید.

مدل شایستگی اعضای شوراها؛ زیربنای حکمرانی مردم‌پایه

دکتر اسدیان با اشاره به تدوین «مدل شایستگی اعضای شوراها» گفت: این مدل بر سه محور اصلی دانش، نگرش و مهارت استوار است و ویژگی‌های لازم برای یک عضو موفق شورای اسلامی را مشخص می‌کند. به اعتقاد وی، تحقق حکمرانی مردم‌پایه بدون برخورداری اعضای شوراها از این شایستگی‌ها امکان‌پذیر نخواهد بود.

وی با استناد به اصول قانون اساسی تأکید کرد که قانون‌گذار از ابتدا شوراها را به عنوان یکی از ارکان اصلی اداره امور کشور در نظر گرفته است، اما در عمل، ظرفیت‌های قانونی این نهاد به طور کامل مورد استفاده قرار نگرفته و نقش شوراها به مدیریت شهرداری‌ها تقلیل یافته است.

مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها تصریح کرد: شوراها وظیفه شناسایی نیازها و نارسایی‌های حوزه‌های اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، درمانی، فرهنگی، اجتماعی و آموزشی را بر عهده دارند و باید برای رفع این مشکلات، طرح‌های کارشناسی تهیه و به دستگاه‌های اجرایی ارائه کنند. این همان مفهوم واقعی حکمرانی مردم‌پایه است که قانون اساسی بر آن تأکید دارد.

تصمیم‌گیری برای بودجه‌های کلان کشور

دکتر اسدیان با اشاره به اهمیت جایگاه شوراها در مدیریت منابع مالی کشور گفت: تصمیمات شوراهای اسلامی، به‌ویژه در کلان‌شهرها، درباره بودجه‌هایی اتخاذ می‌شود که در برخی موارد با بودجه عمرانی کشور برابری می‌کند.

وی توضیح داد: بودجه عمرانی دولت در سال ۱۴۰۵ حدود ۷۰۲ همت است، در حالی که بودجه عمرانی شهر تهران به تنهایی حدود ۱۴۰ همت برآورد می‌شود و مجموع بودجه عمرانی هشت کلان‌شهر کشور به رقمی نزدیک به بودجه عمرانی کل کشور می‌رسد. این موضوع نشان می‌دهد اعضای شوراها مسئولیت بسیار سنگینی در تصمیم‌گیری درباره منابع عمومی بر عهده دارند.

ضرورت آموزش تخصصی اعضای شوراها

دکتر اسدیان یکی از مهم‌ترین راهکارهای ارتقای عملکرد شوراها را آموزش تخصصی اعضا دانست و پیشنهاد کرد رشته‌ای با عنوان «مطالعات پارلمان شهری» در مقطع کارشناسی ارشد ایجاد شود.

وی گفت: اعضای شوراها باید پیش از ورود به مسئولیت، آموزش‌های تخصصی در حوزه‌هایی مانند حقوق شوراها، برنامه‌ریزی شهری، اقتصاد شهری، مدیریت مالی، معماری و شهرسازی، مسائل فرهنگی و اجتماعی و حقوق شهروندی را فراگیرند تا بتوانند تصمیماتی دقیق، علمی و مؤثر اتخاذ کنند.

به گفته وی، پایان‌نامه این دوره نیز باید بر حل یکی از مسائل واقعی شهر محل خدمت عضو شورا متمرکز باشد تا آموزش‌ها به صورت کاربردی در مدیریت شهری مورد استفاده قرار گیرد.

حرکت به سوی دانشگاه شوراها

مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها همچنین از برنامه‌ریزی برای توسعه آموزش‌های تخصصی شوراها خبر داد و اظهار کرد: سامانه آموزش شوراها طی سه سال گذشته به صورت حضوری و غیرحضوری فعال بوده و آموزش مستمر اعضای شوراهای اسلامی را بر عهده دارد.

وی افزود: مذاکراتی نیز با دانشگاه تهران و دانشکده حکمرانی برای طراحی دوره‌های حرفه‌ای و حتی دکترای حرفه‌ای (DBA) ویژه شوراها انجام شده است تا در آینده، آموزش مدیران محلی به صورت نظام‌مند و دانشگاهی دنبال گردد.

دکتر اسدیان تأکید کرد: اکنون که بیش از ۲۷ سال از آغاز فعالیت شوراهای اسلامی کشور می‌گذرد، زمان آن فرا رسیده است که از مرحله شکل‌گیری عبور کرده و با اجرای راهبردهای نوین، وارد دوره بلوغ، کیفیت‌افزایی و حرفه‌ای‌سازی مدیریت شوراها شویم.

دکتر محمد اسدیان در ادامه گفت‌وگوی خود با شبکه خبری مدیران نابغه با تأکید بر ضرورت حرفه‌ای‌سازی مدیریت شهری اظهار کرد: در صورت فراهم شدن شرایط، شورای عالی استان‌ها برنامه راه‌اندازی دوره‌های دکترای حرفه‌ای (DBA) ویژه شوراها را نیز دنبال خواهد کرد.

وی با اشاره به ماده ۱۵ قانون درآمدهای پایدار شهرداری‌ها و دهیاری‌ها افزود: بر اساس این قانون، آموزش اعضای شوراها، شهرداران و دهیاران از وظایف مشترک شورای عالی استان‌ها و وزارت کشور است و این موضوع باید به صورت نظام‌مند دنبال شود.

ضرورت تربیت مدیران حرفه‌ای شهری

دکتر اسدیان با بیان اینکه مدیریت شهرهای بزرگ نیازمند دانش تخصصی و نگاه راهبردی است، تصریح کرد: شهرداران کلان‌شهرها باید علاوه بر تحصیلات تخصصی، دوره‌های حرفه‌ای مدیریت شهری را نیز طی کنند تا بتوانند همه ابعاد مدیریت شهر را به صورت متوازن هدایت نمایند.

وی افزود: یک مدیر شهری موفق باید بر حوزه‌هایی همچون حمل‌ونقل، عمران، محیط‌زیست، خدمات شهری، اقتصاد شهری، مسائل فرهنگی و اجتماعی و برنامه‌ریزی شهری تسلط داشته باشد؛ زیرا تمرکز صرف بر یک حوزه، موجب رشد نامتوازن و توسعه کاریکاتوری شهر خواهد شد.

به گفته وی، اگر شهرداری صرفاً دارای تخصص عمرانی باشد، ممکن است همه ظرفیت خود را صرف پروژه‌های عمرانی کند و سایر حوزه‌ها مورد غفلت قرار گیرند. از همین رو، آموزش‌های حرفه‌ای مدیریت راهبردی برای مدیران شهری یک ضرورت است.

توسعه آموزش‌های تخصصی برای شوراها و شهرداری‌ها

مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها با اشاره به فعالیت سامانه آموزش شوراها گفت: این سامانه طی سه سال گذشته آموزش‌های حضوری و مجازی اعضای شوراها را بر عهده داشته و در آینده، توسعه آن برای آموزش شهرداران و دهیاران نیز در دستور کار قرار خواهد گرفت.

وی ابراز امیدواری کرد با همکاری وزارت کشور و مراکز دانشگاهی، مسیر آموزش‌های تخصصی و حرفه‌ای مدیران محلی بیش از گذشته تقویت شود.

رسانه؛ از رکن چهارم تا رکن نخست حکمرانی

در بخش دیگری از این گفت‌وگو، دکتر اسدیان در پاسخ به پرسشی درباره نقش شبکه خبری مدیران نابغه در انتقال تجربه مدیران کشور، رسانه را یکی از مهم‌ترین ارکان حکمرانی دانست.

وی اظهار کرد: در گذشته رسانه را «رکن چهارم حکومت» می‌دانستند، اما امروز با گسترش فناوری‌های نوین و نقش تعیین‌کننده افکار عمومی، بسیاری از اندیشمندان معتقدند رسانه در بسیاری از موارد به «رکن نخست» حکمرانی تبدیل شده است.

به اعتقاد وی، هر اندازه رسانه‌های حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیر و تخصصی تقویت شوند، زمینه تحقق اهداف توسعه‌ای کشور نیز فراهم‌تر خواهد شد.

نقش رسانه در حل مسائل کشور

دکتر اسدیان رسانه را حلقه اتصال میان مردم، نخبگان و مدیران دانست و گفت: رسانه می‌تواند از مرحله شناسایی مسائل تا ارائه راهکار و حتی ترویج راه‌حل‌های علمی، نقشی اساسی ایفا کند.

وی افزود: بسیاری از راهکارهای کارشناسی به دلیل ضعف در اطلاع‌رسانی و ارتباط با افکار عمومی، هرگز به مرحله اجرا نمی‌رسند؛ در حالی که رسانه می‌تواند این فاصله را از میان بردارد و زمینه پذیرش عمومی تصمیمات را فراهم سازد.

اهمیت رسانه در جنگ شناختی

مدیرکل برنامه، بودجه و تشکیلات شورای عالی استان‌ها با اشاره به شرایط پیچیده جهان امروز تصریح کرد: در کنار جنگ‌های نظامی و اقتصادی، جنگ رسانه‌ای و شناختی نیز به یکی از مهم‌ترین عرصه‌های رقابت کشورها تبدیل شده است.

وی تأکید کرد: اگر رسانه بتواند امید، آگاهی، اعتماد و تاب‌آوری اجتماعی را تقویت کند، آثار آن در پیشرفت کشور بسیار چشمگیر خواهد بود؛ اما در صورت بی‌توجهی به این حوزه، آسیب‌های جدی متوجه جامعه خواهد شد.

انتقال تجربه مدیران؛ مأموریت ارزشمند شبکه خبری مدیران نابغه

دکتر اسدیان یکی از مأموریت‌های ارزشمند شبکه خبری مدیران نابغه را ثبت و انتقال تجربیات مدیران کشور عنوان کرد و گفت: در مدیریت نوین، استفاده از تجربیات مدیران موفق، پایه طراحی «سیستم‌های تصمیم‌یار» و «سیستم‌های خبره» است.

وی توضیح داد: این سامانه‌ها با گردآوری تجربیات مدیران در حوزه‌های مختلف، هنگام تصمیم‌گیری بهترین راهکارها را در اختیار مدیران قرار می‌دهند و امروز با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، کارآمدی این سیستم‌ها بیش از گذشته افزایش یافته است.

دکتر اسدیان در پایان خاطرنشان کرد: ثبت، مستندسازی و انتشار تجربیات مدیران در حوزه‌هایی مانند مدیریت بحران، اقتصاد، ترافیک، حمل‌ونقل، گمرک، ارز و سایر مسائل کلان کشور، می‌تواند سرمایه‌ای ارزشمند برای مدیران آینده و ارتقای نظام حکمرانی کشور باشد.

پایان بخش اول گفت‌وگوی اختصاصی شبکه خبری مدیران نابغه با دکتر محمد اسدیان